Maryse Condé

Suların Yükselmesini Beklerken

Fransızcadan Çeviren: Şirin Erkan Leitao

roman

BİLGİ YAYINEVİ

Bu kitaptaki bazı olaylar siyasi hakikatlerden ve tabiat felaketlerinden esinlenmiş gibi görünse de tümüyle kurgudur. Yalnız ve yalnız, bu sayfaları çevirmelerinden mutluluk duyacağım okurların keyfi için kurgulanmıştır.

Okumayı hâlâ bilmeyen Serina ve Mahily için

“Allah mecbur değil...”
Amadou Kourouma

1

Uykunun ılık kollarından çıkan Babakar, gümbürtülerle neye uğradığını şaşırarak fırtınalı bir gecenin uğultusuna düştü. Gök gürlüyordu. Çatıdaki sac levhalar gıcırdıyordu. *Pié bwa*'ların[1] dalları çatırdayarak kırılıp savruluyor, taş gibi sert mangolar yerlere saçılıyordu. Uykusunda annesini görmüştü; annesi gülümsüyordu, göz kamaştırıyordu, tabiatın bu kargaşasının ortasında mavi kantaron çiçeği rengindeki ışıltılı ve huzurlu gözleriyle sanki ona zeytin dalı uzatıyordu. Kapkara yas sayfalarının artık sonuna geldiğini, mutluluk vaadinin ufukta nihayet belirdiğini Babakar'a bildirmeye gelmişti.

Duvar saati 23.15'i gösteriyordu. Babakar, o saatte rom içen, zar atan ve domino oynayan ya da birazdan becerecekleri kadınların sertleşmiş meme uçlarını okşayan erkekleri düşündü. O ise üzerinde çizgili pamuklu pijamasıyla daha bu saatte uykudaydı.

O kış kimse bir şey anlamamıştı. Mevsimin sonunu haftalar öncesinden görmeleri gerekirdi. Halbuki yağmur, Tabiat'ı zalimce kırbaçlamaya, en derin akarsu yarıklarında taşkınlar kabartmaya devam ediyordu. Babakar, rutubetten ürpererek sabahlığını üzerine geçirdi ve aceleye getirilerek alelade döşenmiş villasının sıra sıra odalarında yalınayak yürüdü. Evler kendilerince dile gelir; bu ev de yalnızlığını ve dışlanmışlığını anlatıyordu. Babakar mutfakta bir bardak süt doldurdu, sütü hızla içerken çenesine akıttı. Ağzına içki koymuyordu; bunun nedeni dini kaygılardan ziyade zaten yeterince tatsız olan yaşamının içkiyle daha da acılaşmasıydı.

1) Pié bwa: Ağaç. [ç.n.]

Bardağına yeniden süt doldururken ısrarcı bir elin çaldığı kapı zili şiddetle yankılandı.

Babakar verandaya çıktı ve yağmura rağmen koşarak çimenliği geçti, ayaklarının çamura batıp çıktığı her sefer vakum sesini andıran bir şapırtı duyuluyordu. Parmaklıkların diğer tarafında bir adam duruyordu, bir muz ağacının yaprağına sığınmıştı. Gençti. Yakışıklıydı. Ürkek görünüyordu. Siyahtı. Çok siyah. Üzerinde paçavralar, ayaklarında da her yerinden su almış, ilginçtir ki kırmızı bir Converse ayakkabı vardı. Belli ki Haitiliydi. Polis tutuklamalarına ve gitgide sertleşen sınır dışı etmelere rağmen bölgede hâlâ sayısız Haitili bulunuyordu. Adam kekeledi:

"*Fô li vini kounye-a. Li pral mouri!*"[2]

Babakar yanılmamıştı: Haiti Kreolünü tanımıştı ama bu şiveyi de Guadeloupe'da konuşulandan daha çok anlamıyordu. Fransızca sordu:

"Kimden bahsediyorsun? Hastalarımdan biri mi?"

Adam ısrarla tekrarladı:

"*Li pral mouri!*"

Babakar, üzerine bir şeyler geçirip çantasını almak için içeri girdi. Ardından garajın bir köşesinde başı ellerinin arasında, yere çömelmiş Haitilinin yanına gitti. Sözleşmesi bitince Angoulême'e dönen bir VAT'tan[3] yok pahasına satın aldığı eski Mercedes'e bindiler. Ancak tuhaflıklara ya da olağandışı olaylara gebe olabilecek gecelerden biriydi o gece de. Tanrı, yol açtığı tüm hayal kırıklıklarına rağmen insanoğlunu da böyle bir gecede yaratmış olmalıydı.

Dönemeci geçtikten hemen sonra gür yeşilliklerin arasına gömülmüş bir köye girdiler.

"*Nou rivé*"[4] dedi Haitili.

Gökyüzüne doğru I harfi gibi dimdik uzanan bir öbek hoş abanoz ağacının altındaki kulübeyi işaret etti. Saçları ağarmış yaşlı bir adamla tombul bir kadın kapının önünde ağlaşıyorlardı. Onla-

2) "Gelmelisin. Ölecek!" [ç.n.]
3) Volontaire civil à l'aide technique: Teknik yardım sivil gönüllüsü. [ç.n.]
4) Geldik. [ç.n.]

ra yaklaşırlarken adam ıstavroz çıkararak, "*I pati, Movar. I pa atan ou...*"[5] dedi.

Kadın hıçkırıklarla ağlarken adam bir kez daha ıstavroz çıkarınca bu defa da genç Haitili gözyaşlarına boğuldu.

"Artık acı çekmiyor" dedi adam, gözlerini dokunaklı bir edayla Babakar'a dikerek.

Babakar, savaş öncesinden kalma yıpranmış takım elbisesi içinde dimdik duran bu gösterişli zenciyi tanır gibiydi. Adam ona elini uzattı:

"Doktor, ben Pierpont III köyü okulunun müdürü Cyprien Aristophane."

Yanındakileri tanıttı:

"Bu Yvelise Dentu, bu da Movar Pompilius. Kendisi, ölen Reinette Ovide gibi Haitilidir."

Birdenbire yeniden Kreol konuşmaya döndü:

"*Pran kouwaj, Movar.*"[6]

Kederli adam, gerçekten de bayılıp yere yığılacaktı neredeyse. Babakar onun ıstırabını anlıyordu. Sevdiği birini kaybetmenin ne olduğunu, yaşadığı tecrübelerden biliyordu.

Eve girdi.

Hayatın kan revan içinde başladığı bilinen bir şeydir. Fakat bu doğum bilhassa kanlı olmuştu. Ölen kadın, sanki kendisinden çok daha kuvvetli bir düşmanın saldırısına uğramıştı. Eşit olmayan bu mücadelede vücudundaki kan tamamen boşalmıştı. Yastıklar, çarşaflar ve şilte kıpkırmızıydı. Yere atılmış havlular emaye bir leğenin içinde üst üste yığılmıştı. Katliamın tepesinden ekşimtırak bir koku süzülüyordu. Babakar yatağa yaklaşınca hayretten donakaldı. Hiç şüphe yoktu: Ölümün biraz önce yok ettiği bu kadını birkaç gün önce dispanserde görmüştü. Kadın dikkatini çekmişti. Bunun nedeni yalnızca güzelliği değil; aynı zamanda bu kadar ufak tefek birinden beklenmeyecek kadar etkileyici duruşuydu. Neredeyse küçücük bir kız çocuğuydu. Alaycı, ışıl ışıl

5) Gitti, Movar. Vaktinde gelemedin. [ç.n.]
6) Metin ol Movar. [ç.n.]

gözleri vardı. Kenarları yukarı kıvrık dudakları âdeta şakalaşmalar, oyuncu öpücükler için yaratılmıştı. Şişkin göbeğinden dolayı eteğinin ön kısmı yirmi santimetre yukarıda duruyordu; zayıf ayak bilekleri ve feci görünüşlü Nike ayakkabılar içindeki küçük ayaklarıyla nihayetlenen pürüzsüz, incecik bacakları meydana çıkmıştı. Zarafetten uzak bu giysilere rağmen göz kamaştıran bir cazibeye sahipti. Babakar'ın bakışlarına, "Beni niçin böyle süzüyorsun yakışıklı beyim? Boşuna zaman kaybetme. Sana uygun değilim" anlamında küstahça bakışlarla karşılık vermişti.

Babakar sarsılmıştı, sessizce terslenmekten değil yüreğinde uyanan hislerden. İlk kez ihanet etmişti Azélia'ya. Bir anlığına bile olsa başka bir kadını arzulamış, ona sahip olmayı hayal etmişti. Utanarak bakışlarını indirmiş, oradan ayrılmıştı.

İşte şimdi bu kadını da ölü bir şekilde buluyordu... Ona huzur vermemeye ahdetmiş bir kaderin zalim numaraları! Kadının cesedini biraz daha yakından inceleyince sağ elindeki parmaklarının eğrildiğini, kırıldığını ve içlerinden birinin koptuğunu fark etti. Kanayan sol kolda ısırığa benzer kötü bir iz gördü. Aynı iz boynunun alt kısmında da vardı. Her şey çok tuhaftı. Otopsi talep etmesi gerekmez miydi?

Yvelise yeniden ıstavroz çıkararak yanında diz çökerken Babakar kapıldığı kuşkuları saçma buldu. Yvelise şimdi, o âna dek hiç kimsenin ilgilenmediği yeni doğmuş bebeğin üzerindeki kan pıhtılarını temizliyordu. Bebek yeni girdiği bu dünyadan hiç korkmuyor gibiydi. Çok güzel bir bebekti, tombul uyluklarının arasındaki üçgen biçimli, bombeli cinsel organına bakılırsa kızdı.

"Babası kim?" diye fısıldadı Babakar, ayağa kalkıp Aristophane'ın yanına giderken, "o mu? Movar mı?"

Aristophane başını sallayarak fısıldadı:

"Hayır! Bu çok karışık bir hikâye. Baba Haiti'de kalmak zorundaymış. O, yani Reinette, birkaç ay önce buraya geldiğinde hamileymiş. Bu durumuna rağmen Movar onunla birlikte yaşamaya başlamış. Aynı gemide seyahat etmişler. İkisi de sadece kimlik belgeleri olmayan Haitilileri, yani kaçakları işe alan Ferme

Modèle'de[7] çalışıyorlardı. Dispanserin onun tedavisini üstlenmesine şaşırdım doğrusu. Belediyenin de... Doğum yardımı alıyordu, biliyorsunuz."

Küçümseyici bir ses tonuyla konuşuyordu. Ücretsiz tıbbi bakım görmek için gelen bütün bu yabancı kaçak kadınları niçin hapse atmazlardı! Babakar, yeni doğmuş bebeğin üzerine yeniden eğildi. Yaptığı korkunç seyahatten çok az etkilenen bebek gerçekten de çok sevimliydi. Tombul yanakları vardı, başı kalın siyah tüylerle kaplıydı. Babakar, onun minicik elini şefkatle okşayınca gözlerini açtı.

İşte ne olduysa o anda oldu. Bebek, bakışlarını ona dikmiş bakarken Babakar yüreğini burkan bir duyguya kapıldı ve zihnine bir düşünce sızdı. Reinette'in başucuna çağrılması tesadüf değildi.

"Çocukla kim ilgilenecek?" diye sordu kararlı bir sesle.

Aristophane başını salladı:

"Ferme Modèle'deki üç kuruşluk işiyle Movar'ın bir kursak daha besleyebileceğini sanmıyorum. Herhalde Yvelise ilgilenir. Zaten sürüyle çocuğun annesi. Altı veya yedi çocuk, tam sayılarını bilmiyorum, elbette her biri farklı babadan. Ha bir eksik ha bir fazla, çok bir şey fark edeceğini sanmıyorum."

Bu kez sesinde belirgin bir aşağılama vardı. Aristophane'ın o taraklarda bezi yoktu. Sağ partilere oy veren saygıdeğer bir adamdı; köyde küçük bir kliniği olan, hastaların evlerine bisikletiyle gidip gelen bir hemşireyle resmi nikâhlıydı.

Babakar bu kati düşünce sayesinde anlayıverdi, "O bana ait. Benim için geldi."

Zihnine belli belirsiz sızan bu düşünce şimdi âdeta beyninin içinde bomba gibi patlıyordu.

"Onu yanıma alacağım" dedi kararlı bir şekilde. "Yarın annesinin ölüm akdi için belediyeye gittiğimde nüfus kaydıyla ilgilenirim. Gereken neyse yaparım."

Kendisinden üstün gördüğü kişilerin önünde genellikle başını eğen Aristophane dikilerek, "Hangi gerekeni?" diye sordu. "Onu alacak mısınız? Ne demek istiyorsunuz?"

7) Model çiftlik. [ç.n.]